

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Юрченко В.О., здоб. ВО
Нагорна Н.В., канд. пед. наук, доц.
Одеський національний університету ім. Мечникова

В умовах швидкого розвитку та ускладнення технологій діяльність науково-педагогічних працівників з розробки навчальних занять значно ускладнюється та потребує розвитку спеціальних навичок та прийомів навчально-методична діяльність у контексті цілей сталого розвитку.

Підвищити ефективність освітнього процесу можна шляхом впровадження змішаного навчання під час вивчення англійської мови, яке дає змогу поєднати переваги традиційного та дистанційного навчання, раціонально використати навчальний час, покращити практично підготовку за рахунок оптимального співвідношення онлайн-занять та занять в аудиторії для майбутніх фахівців в сфері освіти.

Дослідники акцентують увагу на поєднанні засобів навчання та визначають змішане навчання як об'єднання формальних засобів навчання – роботи в аудиторіях, вивчення та опрацювання теоретичного матеріалу – з неформальними, наприклад, обговоренням за допомогою електронної пошти й відео-конференцій, надання консультацій через Інтернет, закріплення вивчення матеріалу з використанням мультимедійних засобів навчання. Змішане навчання трактується як формальна освітня програма, яка передбачає навчання в межах освітнього закладу, дистанційне навчання та методи, що поєднують ці форми навчання [1, 2].

Змішане навчання – це інноваційний підхід до освітнього процесу, який поєднує традиційне навчання з навчаннями в онлайн-режимі та з іншими активними та інтерактивними формами.

Змішане навчання не лише підвищує результативність, ефективність, якість освіти, а й має значний вплив на сталий розвиток.

Інститутом Клейтона Крістенсена виділено понад 40 моделей змішаного навчання, але не всі вони однаково ефективні. У кращих моделях присутні персоналізація, розвиток особистої відповідальності за власне навчання, перехід кожного студента до вивчення нового матеріалу тільки після того, як вона підтвердить оволодіння попереднім. Важливу роль у змішаному навчанні грає проектна практико-орієнтована робота (не тільки індивідуальна, але переважно колективна).

Структура змішаного навчання може змінюватись, існує безліч форм і способів організації змішаного навчання. Ми виокремлюємо наступні базові моделі впровадження змішаного навчання для використання у ЗВО: перевернутий клас, ротація станцій, ротація лабораторій, та гнучка модель. Саме вони дозволяють досягти максимального результату.

1. Перевернутий клас. Студенти вдома працюють у навчальному онлайн середовищі з використанням власних електронних пристроїв з доступом до інтернету, знайомляться з новим або закріплюють матеріал, що вивчається. На занятті відбувається закріплення вивченого та актуалізація отриманих знань, яка може проходити у форматі семінару, рольової гри, проектної діяльності та інших інтерактивних форм. Ця модель дозволяє уникнути фронтальної форми роботи в класі і реалізувати інтерактивні форми роботи на уроці. При роботі з новим матеріалом використання *LMS* (систем управління навчанням), наприклад Moodle чи Google Classroom, дає можливість викладачу одразу ж перевірити розуміння нового матеріалу студентами. Для цього достатньо створити відповідні завдання та завантажити їх у *LMS*.

2. Ротація станцій. Студенти поділяються на три групи за видами навчальної діяльності, кожна група працює у своїй частині аудиторії (станції): станція роботи з викладачем, станція онлайн-навчання та станція проектної роботи. Протягом заняття групи переміщуються між станціями так, щоб побувати на кожній із них. Склад груп від заняття до заняття змінюється в залежності від педагогічного завдання. Наприклад, одна група починає працювати під керівництвом викладача, інша займається за допомогою комп'ютерів, третя розбивається на підгрупи та працює над груповими проектами. Групи переміщуються по колу: студенти, які спочатку працювали з викладачем, потім переходять до групових проектів, а далі – в зону онлайн-навчання, де працюють на комп'ютерах.

3. Ротація лабораторій. Ротація лабораторій чудово працює для студентів будь-якого курсу за наявності адекватного онлайн-середовища. Частина занять у студентів проходить у звичайних аудиторіях, але на одне заняття вони переходять в аудиторію з комп'ютерами (лабораторію), де індивідуально працюють в онлайн-середовищі (*LMS*), поглиблюючи або закріплюючи знання, отримані на попередніх уроках. Ця модель схожа на перевернутий клас, реалізована без роботи студентів вдома. В онлайн-середовищі студенти можуть як знайомитися з новим матеріалом (дивитися відео, відповідати на питання, що перевіряють розуміння), так і тренувати навички або брати участь у проектній роботі. Вона стає ефективною при регулярній роботі студентів онлайн. Для цього кілька викладачів домовляються про те, що організують роботу через ротацію лабораторій, створюють або підбирають навчальні онлайн-матеріали, формують єдиний навчальний простір та домовляються з адміністрацією факультету про те, щоб кожен з їх предметів проводиться в аудиторії з комп'ютерами.

4. Гнучка модель. Реалізація на конкретному факультеті залежить від його фізичного простору. Зазвичай використовується велике центральне приміщення, в якому у кожного студента є індивідуальне робоче місце – міні-офіс. Кожен студент має комп'ютер (або планшет), за допомогою якого він займається онлайн. По периметру цього простору розташовано безліч зон для роботи в малих групах, дискусій та навчальні лабораторії. Крім того, є зона соціалізації, в якій студенти можуть розміщуватися на диванах чи пуфах, щоб спілкуватися та навчатися. Головне – щоб вони могли вільно переміщатися та

групуватися з урахуванням своїх потреб. Основна ідея гнучкої моделі у тому, що студенти, на відміну від моделей ротації, не обмежують кількість часу на той чи інший вид навчальної діяльності. Натомість у кожного студента є гнучкий графік роботи, який змінюється залежно від необхідності.

Виокремимо чотири фактори успіху вищезазначених моделей:

- персоналізація;
  - навчання, засноване на майстерності;
  - середовище високих очікувань
- Таке середовище має бути індивідуальним по відношенню до кожного студента. Кожен має мету, до якої він прагне, і він вміє вмщати навчальну активність у маршрут руху до цієї мети;
- особиста відповідальність.

Виходячи з вищенаведеного ми дійшли висновку, що моделі застосування змішаного навчання передбачають раціональне використання академічного часу, адаптацію освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів закладів вищої освіти, організацію зворотнього зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу, підвищення продуктивності освітньої діяльності.

На наш погляд, змішане навчання – це не просто новий напрямок в освітньому процесі, це вагомий інструмент для досягнення цілей сталого розвитку, так як це впливає на розвиток індивідуальності, економічній активності для майбутнього покоління.

Інформаційні джерела:

1. Celestial Holmes. Blended Learning Solutions: A Recipe for Learning. – Режим доступу: <http://blog.aeseducation.com/2012/10/blended-learning-solutions-recipes>.
2. Michael B. Blended Learning Definitions. – Режим доступу: <http://www.christenseninstitute.org/blended-learning-definitions-and-models>.